

Vůdcovství v místním sboru

Povolání vyzbrojovat: odpověď na růst služby

John C. Maxwell

Když se služebníci rozhodnou být vedoucími, překračují tak důležitý mezník. Já jsem tuto hranici překročil, když jsem odešel ze svého prvního sboru v Hillhamu v Indianě a přešel jsem do sboru Faith Memorial v Lancasteru v Ohio. Když jsem byl v Hillhamu, sbor neustále rovnoměrně rostl. Ale byl jsem šokován, když jsem se několik měsíců po svém odchodu dozvěděl, že se návštěvnost od neděle, kdy jsem tam byl naposled, o polovinu snížila. Pokles návštěvnosti nenastal proto, že jsem byl skvělým pastorem a potom jsem odešel. Pokles nastal proto, že jsem nejednal jako vedoucí. Když jsem byl pastorem, nikoho jsem nebudoval, takže tam nezůstal nikdo, kdo by mohl pokračovat v mé službě.

V mém druhém sboru jsem udělal podstatné změny. Začal jsem se rozvíjet jako vedoucí a potom jsem začal budovat lidi. První oblast, kde jsem toto začal dělat, byla oblast získávání duší.

Bůh mě povolal k tomu, abych v Hillhamu získával duše. Naučil jsem se jít každý večer ven a sdílet se o své víře. Když jsem se přestěhoval do Lancasteru a zjistil jsem, jak je důležité vyzbrojovat další lidi, přijal jsem to jako svou prioritu. A tak jsem si k sobě vzal několik klíčových lidí a trénoval jsem je v získávání duší. Během následujících sedmi let 18 lidí přivedlo 1 600 lidí ke Kristu.

Tím, že jsme následovali Boží povolání a biblické principy vůdcovství, jsme rozšířili naši službu. Už jsem nebyl jediným člověkem, který získával lidi pro Krista. Stal se ze mě ten, který k tomuto úkolu vyzbrojuje další. Když se služebník rozhodne být vedoucí a rozhodne se vyzbrojovat další lidi, už není limitován tím, co může dělat jen on sám. Jeho hodnoty nyní spočívají v budování a vyzbrojování dalších.

JITRO VEDE VEDOUCÍHO

Jeden z mých nejoblíbenějších biblických příkladů toho, jak se ze služebníka může stát vedoucí, nacházíme v životě Mojžíše v 2. Mojžíšově v 18. kapitole. Mojžíš byl Bohem povolán, aby vyvedl Izraelský národ z Egypta. Ale od samého počátku měl postoj „všechno to zvládnou já sám“. Mojžíšův tchán Jitro musel zasáhnout svými moudrými radami, aby Mojžíš změnil způsob myšlení a práce.

Předtím, než Jitro přišel navštívit Mojžíše, Bůh pro Židy udělal několik úžasných věcí. Když se Jitro o těchto věcech dozvěděl, měl obrovskou radost a vzdával Bohu chválu. Ale druhého dne, když pozoroval Mojžíše, jak se všechno snaží dělat sám, okamžitě mu řekl: „Není to dobrý způsob, jak to děláš. Úplně se vyčerpáš, stejně jako tento lid, který je s tebou. Je to pro tebe příliš obtížné. Sám to nezvládneš.“ (Ex 18,17-18). Jitro viděl problém a věděl, jaký vliv to bude mít na Mojžíše a jeho lid. Jitro šel však ještě dál a snažil se najít řešení tohoto problému: vyzbrojit další lidi k práci.

MOJŽÍŠ ZMĚNIL ZPŮSOB SVÉHO MYŠLENÍ

Předtím, než přišel Jitro, si Mojžíš pravděpodobně myslel, že všechno musí dělat sám. Jaké uvolnění to pro něj muselo znamenat, když od svého tchána Jitra slyšel zcela jiný názor na věc. Jitro učil Mojžíše, aby vyučil další lidi a delegoval jim práci.

Znáš lidi, kteří byli chyceni do tohoto typu myšlení, že všechno musejí zvládnout a udělat sami? Zvláště smutné je pozorovat blízké pastory, kteří žijí pod tímto břemenem. Bible nám neříká: „Jdi do celého světa a kaž evangelium všemu stvoření – bez jakékoli pomoci svých spolupracovníků nebo lidí z tvého společenství.“ Toto vymyslel člověk a vede to pouze k frustraci a vyhoření.

Vyzbrojování je biblické. V Efezským 4,11-13 Pavel píše: „A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.“

Největší výzvou církve je produkovat vedoucí, kteří budou produkovat další vedoucí. Služba poskytuje příležitost nejenom poukázat na funkci pastora, ale také ukázat lidem požehnání, které plyne z toho, když sloužíme. A jako vedoucí musíme porozumět tomu, že potřebujeme vyzbrojovat klíčové lidi ke službě, aby sbor rostl.

MOJŽÍŠ ZMĚNIL ZPŮSOB SVÉ PRÁCE

Instrukce, které dal Jitro Mojžíšovi, můžeme rozdělit do sedmi kroků, které jsou i v dnešní době stále praktické. Budeš-li je následovat, budeš také schopen vybudovat úspěšnou službu.

(1) Mojžíš se stal mužem modlitby. Když se Jitro setkal s Mojžíšem, Mojžíš pracoval jako soudce, průvodce, povzbuzoval lidi a dělal všechno, co lidé potřebovali. Jitro Mojžíšovi vysvětlil, že musí změnit své priority. Mojžíš se potřeboval soustředit na svou nejdůležitější úlohu. „Ty zastupuj lid před Bohem a přednášej jejich záležitosti Bohu,“ řekl mu Jitro (Ex 18,19). Protože se Mojžíš soustředil na mnoho jiných věcí, nebyl schopen se soustředit na to, aby byl pojítkem mezi Bohem a lidmi.

Přistihl ses někdy při tom, že se zaměstnáváš tolika jinými věcmi, až to vypadalo, že nejsi schopen dělat to nejdůležitější? Většina pastorů je zatahována do stovek různých věcí. Ale kromě všech ostatních úkolů, které pastoři mají, jsou duchovními vedoucími své služby. Pro pastory je nezbytně nutné, aby trávili čas na modlitbách a aby hledali Boží vedení a jeho radu.

Ty sám již pravděpodobně považuješ modlitbu za něco životně důležitého, ale učinil jsi ji prioritou ve svém každodenním životě? Mně samotnému často pomáhá, když si svůj modlitební čas zaznamenávám do kalendáře, a když mohu být v této oblasti někomu vykazatelný. Někdy bude nezbytné se zamknout v kanceláři, vypnout telefon a odstranit všechny další věci, které by tě mohly rozptylovat. Tím, že si dopředu vymezíš čas pouze pro sebe a pro Boha, to bude mít pozitivní dopad na tvou službu. A ty sám budeš lépe připraven vést ostatní.

(2) Mojžíš se stal příkladem, který mohli lidé následovat. Jitro dal Mojžíšovi další instrukce: „Budeš jim vysvětlovat nařízení a řády a učit je znát cestu, po které mají chodit, i skutky, které mají činit (Ex 18,20). Mojžíš byl zodpovědný za sdílení se s lidmi o tom, co mu dal Bůh, a tak se stal příkladem. Mohl jim jednoduše říct všechny zákony, ale pouhé naslouchání je pasivní činnost. Pokud však ukážeš to, co je potřeba dělat, lidé začnou rozumět všem instrukcím.

Minulý rok měly stovky pastorů a vedoucích možnost během konference Catalyst Conference navštívit dětskou církev. Proč by měli dospělí trávit dvě hodiny v dětské církvi? Sbor North Point Community Church, kde se konala tato konference, má jeden z největších a nejmodernějších dětských programů v Americe. Během dvou hodin neslyšeli pastoři a vedoucí pouze o nových způsobech, jak rozšířit svou službu, ale také sami se zúčastnili programu. Měli příležitost se zapojit, ptát se na různé věci a dělat konkrétní práci. Bylo by mnohem jednodušší, kdyby někdo ze sboru přišel a pouze mluvil o dětské službě, ale víme, že by to nebylo tak efektivní.

Tví lidé potřebují stejný příklad, jakého se dostalo Izraelcům. Buď příkladem, který lidé budou chtít následovat. Ukaž jim jasným a zapamatovatelným způsobem, co se od nich očekává. Připrav příležitosti, kdy budeš moci demonstrovat nové nápady a dovol lidem, aby se zapojili.

(3) Mojžíš sdílel vizi. Kdybys měl cíl jako byla Zaslíbená země, nenapadlo by tě, že bys musel přesvědčovat lidi, aby se hnuli z místa a něco dělali. Ale Mojžíš musel neustále sdílet vizi, kterou mu Bůh dal a neustále musel lidem připomínat, proč dělají určité věci.

Ve sboru Skyline Wesleyen v San Diegu v Kalifornii, což byl sbor, který jsem naposledy vedl, jsme vstoupili do stavebního projektu, který stál dvacet tři milionů dolarů. Je pochopitelné, že stěhování do nového objektu přináší nejednu překážku. Slyšeli jste už někdy o kalifornské „černoocasé mouše“? Ani my jsme o ní nikdy neslyšeli až do doby, kdy se zjistilo, že se tento vymírající druh objevuje právě na místě, kde jsme chtěli stavět. A seznam překážek, kterým jsme museli čelit, šel od nálezů ohrožených druhů hmyzu až po různé archeologické nálezy. Stavba se neustále oddalovala,

museli jsme vydat mnoho peněz navíc. Celý proces trval třináct let a během celé této doby vedení sboru Skyline neustále mluvilo o vizi, kterou nám Bůh dal. Konečně na Velikonoce roku 2000 pod novým vedením a novým pastorem Jimem Garlow dosáhl lid sboru Skyline své zaslíbené země.

Jako vedoucí musíš svým lidem neustále předkládat vizi. Když předkládáš vizi, mluv zároveň o minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Když budeš mluvit o minulosti, připomeneš tak lidi, jejichž úsilí a práce byla důležitá v tom, že dovedli sbor tam, kde se právě nyní nachází. Budeš-li zkoumat přítomnost, lidé uvidí okamžitou potřebu a to, jak jste jako sbor momentálně pozehnání. Když budeš mluvit o budoucnosti, vzroste nadšení a naděje Božího zaslíbení pro tvůj sbor. Jako vedoucí potřebuješ najít způsob, jakým vykreslíš vizi lidem. Tak budou lidé i nadále toužit vidět, jak Boží práce pokračuje.

(4) Mojžíš vytvořil plán. V Exodu 18,21-22 předložil Jitro Mojžíšovi plán. „Vyhleď si pak ze všeho lidu schopné muže, kteří se bojí Boha, muže důvěryhodné, kteří nenávidí úplatek. Dosaď je nad nimi za správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti. Oni budou soudit lid, kdykoli bude třeba. Každou důležitou záležitost přednesou tobě, každou menší záležitost rozsoudí sami. Ulehčí si své břímě, ať je nesou s tebou.“

Jako vedoucí ve službě víš lépe než kdokoli jiný, že jediná věc, která se nemění, je změna. Kolikrát jsi rozjel nějaký úspěšný program a vzápětí jsi přišel na jinou nutnou potřebu? Právě jsi získal dostatek lidí pro práci s malými dětmi v neděli ráno a najednou nemáš žádného učitele pro větší děti.

Každá oblast služby má jiné potřeby a tyto potřeby se neustále mění. Abys mohl dobře určit současné potřeby své služby, odpověz si na následující otázky:

- *Stanovení potřeb:* Co je potřeba? Jaká oblast služby má trhlinu a potřebuje více pozornosti?
- *Co mám k dispozici?* Kteří lidé ve sboru jsou již v určité roli vedoucího a jsou nyní schopni naplnit určitou potřebu?
- *Schopnost kandidátů?* Kdo má dar a talent vyplnit mezeru?
- *Postoje kandidátů?* Kdo je ochoten vyplnit mezeru?
- *Kandidátova schopnost pracovat:* Kdo je schopný udělat kus práce?

Jakmile budeš znát odpovědi na tyto otázky, budeš připraven udělat další krok.

(5) Mojžíš vybral a vyučil vedoucí. V Exodu 18,25 se píše, že Mojžíš „vybral schopné muže ze všeho Izraele a ustanovil je za představitele lidu, za správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti“.

Jedním z lidí, kterého jsem si ve sboru Skyline vybral, že ho vyučím, byl Dan Reiland. V roce 1982 se Dan stal ve sboru praktikantem. V té době zrovna dokončil seminář. Když jsem se s ním setkal, věděl jsem, že je v něm potenciál. Dan a já jsme se pravidelně setkávali a on neustále mluvil o způsobech, jakými bychom mohli lidem sloužit. Poskytl jsem Danovi zdroje, které potřeboval k tomu, aby se stal úspěšným vedoucím: knihy, kazety, nabídl jsem mu různé konference, a vyučování a čas, který jsme spolu trávili.

Několik let Dan rozvíjel své vůdcovské dovednosti a nakonec se stal jedním z mých nejhodnotnějších členů týmu (*poznámka redakce: více o tomto příběhu se můžete dočíst na stranách 21 a 22 tohoto PH*). Po plánovaném ročním tréninku se stal na plný úvazek placeným členem týmu mého výkonného pastora. Moje nejoblíbenější část Danova příběhu je o tom, jak se stal tím, kdo buduje další vedoucí. V roce 1987 založil službu „Jozuovi muži“, což je jednoletý intenzivní mentorský program vytvořený pro službu mužů. Po devíti letech vedení této služby začal vyučovat pastory po celé zemi, jak založit tuto službu. Investice, která byla do Dana vložena, se skutečně vrátila. Je skvělým vedoucím vedoucích a je i nadále jedním z mých nejhodnotnějších členů týmu.

Když si vybíráš lidi, do kterých bys chtěl investovat, použij kritéria, která dal Jitro Mojžíšovi – bohabojné lidi s integritou. Hledej jednotlivce s dobrými postoji, kteří již projevují určitý vliv mezi

ostatními lidmi ve společenství; a ty, kteří mají dobré vztahy s ostatními. Hledej ty, kteří mají srdce služebníka.

Tvým cílem je vybudovat několik vedoucích, kteří budou schopni budovat další a kteří budou schopni vzít na sebe zodpovědnost služby. Začni s malou skupinkou klíčových lidí a vyzbroj je k vůdcovství. Budeš-li investovat do několika málo lidí s charakteristikami, které popsal Jitro, uvidíš že se ti to ve velké míře vrátí.

(6) Mojžíš je uvolnil, aby dělali laickou službu. Poté, co Mojžíš vybral muže a vyškolil je, ti pak „soudili lid, kdykoli bylo třeba“ (Ex 18,26). Toto uvolnilo Mojžíšovi čas a už neměl pouze on sám monopol na řešení sporů lidí.

Lidé, kteří se učí sloužit, vypadají trochu jako děti, které se učí jezdit na kole. Jestli jsi rodičem, pravděpodobně jsi učil své děti jezdit na kole. Víš, že ze začátku musíš kolo držet za sedadlo. Poprvé, když sedadlo pustíš, tvé dítě může několik sekund jet samo, aniž by o tom vědělo. Ale ve chvíli, kdy si uvědomí, že ho nedržíš, spadne. Ale pokaždé, když se zvedne a zkusí to znovu, jeho důvěra a schopnost vzrůstá, až nakonec umí jet samo.

Totéž platí o vyzbrojování lidí. Lidé někdy spadnou a ty je budeš muset povzbudit, aby opět vstali a zkusili to znovu. Možná s nimi budeš muset několikrát projít celým procesem, ale nemůžeš to dělat neustále.

Jakmile vyzbrojíš základní skupinu lidí pro vůdcovství a vytrénuješ je v určité oblasti služby, nechej je jít. Dej svému týmu příležitost vést jejich vlastním způsobem a budovat další lidi. Když začnou sami vyzbrojovat další lidi a vést v určitých oblastech služby, setkávej se s nimi pravidelně, abys jim pomohl být neustále motivovanými a soustředěnými. Jak často se budeš s touto skupinou setkávat, záleží na tom:

- jak důležitá je práce
- jak vyčerpávající a namáhaví je práce
- zda je nová ta práce
- zda je daný pracovník nový
- jak zodpovědný je pracovník

Tvým cílem je zmocnit vedoucí, kteří se nakonec budou schopni sami podržet.

(7) Mojžíš dělal pouze to, co oni nemohli. Exodus 18,26 popisuje poslední krok. Lidé, které Mojžíš vyzbrojil, „soudili lid, kdykoli bylo třeba; obtížné záležitosti přednášeli Mojžíšovi a všechny menší záležitosti soudili sami“. Mojžíš jako vedoucí musel být otevřený a musel mít schopnost řešit obtížnější záležitosti, které ostatní lidé v týmu nebyli schopni vyřešit.

Toto je moje nejméně oblíbená část, kterou jako vedoucí musím dělat, ale je to pravděpodobně jeden z nejdůležitějších rysů vůdcovství. My musíme řešit záležitosti, které nikdo jiný nezvládne nebo není ochoten dělat. Ať se jedná o něčí propuštění, snižování rozpočtu nebo dokonce stěhování se do jiného místa, každý vedoucí musí dělat obtížná rozhodnutí. Jako vedoucí jsi zodpovědný za službu celkově.

Jedním z mých nejoblíbenějších citátů o obtížných rozhodováních je od Petera Druckera: „Kdykoli se setkáš s úspěšným podnikem, věz, že někdy někdo musel udělat odvážné rozhodnutí.“ Totéž platí ve službě. Vedoucí dělají rozhodnutí, která přinášejí prospěch celé organizaci. Dělají rozhodnutí, která by nikdo jiný neuměl udělat, ale obvykle mají největší dopad.

Výsledkem toho, že Mojžíš celkově změnil svůj pohled na vůdcovství, získal sílu a lidé dostali pokoj. Stejně to platí pro tvou službu. Jakmile vybuduješ skupinku vedoucích a oni začnou investovat do jiných lidí, vzniká tak cyklus a příležitosti tvé služby se mnohonásobně rozšíří. Možná to zní neuvěřitelně, ale jestli to fungovalo v případě Mojžíše a milionů vzpouzejících se lidí, které provedl pouští, určitě to bude fungovat i ve tvé službě.

John C. Maxwell je zakladatelem INJOY, Inc. a EQUIP, organizace sídlící v Atlantě v Georgii. Je oblíbeným řečníkem na téma vůdcovství, vztahy a církevní růst po celém světě. Tento článek byl přetištěn s povolením z časopisu *Enrichment Journal*.

Co by udělal Ježíš?

John C. Maxwell

Když mluvíme o vyzbrojování, co by udělal Ježíš? Odpověď můžeme najít v knize Marka. Toto evangelium nám poskytuje jasný obraz toho, jak Ježíš vyzbrojoval a budoval ke službě svých dvanáct mužů.

- **Já to dělám.** Ježíš nejprve dělal všechno sám a svou službu začal tím, že on sám sloužil. V 1. a 2. kapitole Markova evangelia ho vidíme vyučovat, vyhánět zlé demony, uzdravovat lidi, očisťovat lidi od hříchu, konfrontovat ty, kteří to potřebují a modlit se. Také vysvětluje svůj záměr. Ježíš řekl: „Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mk 2,17)
- **Já to dělám a vy jste se mnou.** Když Ježíš povolal svých Dvanáct a určil je apoštoly, stal se pro ně mentorem (Lk 6,13). Apoštolé s ním byli při všech jeho zázracích a vyučování. Viděli, jak si Ježíš našel tiché místo, kde v modlitbě trávil čas se svým Otcem. Z jeho příkladu se učili, jak mají žít, pracovat a vyučovat ostatní.
- **Vy dělejte a já jsem s vámi.** Poté, co učedníci po nějakou dobu cestovali s Ježíšem, je vysílá samotné a dává jim instrukce. Mk 6,12-13 říká: „I vyšli a volali k pokání; vymítali mnoho zlých duchů, potírali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.“ S Ježíšovou pomocí a instrukcemi nyní oni sloužili lidem.
- **Vy dělejte.** Jak učedníci rostli a více se učili, Ježíš jim dával více příležitostí ke službě ostatním. A v době jeho zmrtvýchvstání a nanebevstoupení je povzbuzoval a uvolnil je pro další službu a rozmnožení služby. Ve Skutcích 6,1-7 vidíme, co dělali: „Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru (v.7).“
- **Vy dělejte a někdo jiný je s vámi.** Opravdovou zkouškou vyzbrojování je to, zda ti, které jsme vyzbrojili, pokračují dál a sami vyzbrojují další generaci ke službě. Ve 2Tm 2,1-2 Pavel píše Timoteovi a připomíná mu: „A ty, můj synu, buď silný milostí Krista Ježíše, a co jsi ode mne slyšel před mnoha svědky, svěť to věrným lidem, kteří budou schopni učit zase jiné.“ Vyzbrojovat, to je cyklus. My vyzbrojujeme ty, kteří mohou vyzbrojovat další, abychom tak získali svět pro Krista.

Chceš-li následovat Ježíšův příklad vyzbrojování, začni výběrem spolehlivých lidí a ber je s sebou, když půjdeš navštívit nemocné, když se budeš sdílet o své víře, když se budeš modlit a jakkoli sloužit. Jakmile něco z toho pochyť, dovol jim dělat základní úkoly služby s tvou pomocí. A když budou připraveni, nechej je jít a zmocni je k opakování tohoto procesu s dalšími lidmi. Fungovalo to v případě Ježíše, bude to fungovat i v tvém případě.